LANABES (Hizkuntza berdintasuna eta Hizkuntza kudeaketa sustatzea Arabako lan-munduan) PROIEKTUAREN BARRUAN ARABAKO ENPRESEI HIZKUNTZA AHOLKULARITZA EMATEKO ZERBITZUAK KONTRATATZEKO BALDINTZA TEKNIKOEN PLEGUA

1. KONTRATUAREN XEDEA

Kontratuaren xedea da LANABES (Hizkuntza berdintasuna eta Hizkuntza kudeaketa sustatzea Arabako lan-munduan) proiektuaren barruan Arabako enpresei hizkuntza aholkularitza emateko zerbitzuak kontratatzea.

Proiektuaren helburu nagusia honako hau da, hizkuntza berdintasuna eta enpresen erantzukizun sozialari buruzko argudio bilduma eta jardunbide egokien informazioa helaraztea Araban kokatuta dauden enpresei, haien egoeraren eta beharren berri jasotzea eta hizkuntza kudeaketa hobetzeko aholkularitza eta zerbitzu teknikoak eskaintzea, hizkuntza kudeaketan aurrerapausoak eman nahi dituzten enpresei.

Horretaz gain, hizkuntza kudeaketari lotutako praktika onak partekatzeko foroa indartu, dinamizatu eta sendotu nahi da, besteak beste, ikasleen lan praktikak euskaraz eskaintzeko aukerak aztertu, landu eta eskaintzera animatzea, eta enpresa traktore izan daitezkeenak erakartzea proiektura, beste batzuengan eragina izango dutelako eta enpresa gehiago erakarriko dituztelako egitasmora.

LANABES proiektuak Arabako enpresetan euskararen presentzia eta erabilera handitzea du helburu. Izan ere, Arabako eskualde batzuk bereziki, oso industrializatutako guneak dira eta horregatik lehentasunezkotzat jotzen du Eusko Jaurlaritzak lurralde horretan berariaz eragitea bere “Euskara Eremu Sozioekonomikoan Sustatzeko Plana 2020-2023” izeneko planean, lan mundua euskaldunagoa izan dadin.

Izan ere, Araban 2021ean 20.858 enpresa eta 24.299 establezimendutan 177.660 langilek egiten zuten lan eta haietatik 119.145ek Gasteizko edota Arabako Lautadako 17.958 establezimenduetan. Argi dago, beraz, eskualde honen garrantzia Arabako lan munduan.

Hizkuntza gaitasunari dagokionez, VI. Mapa Soziolinguistikoaren arabera, Araban, 2016an, 5 urtetik gorakoen artean, % 27,4 ziren euskaldunak (83.556) eta % 15,6 (47.567) euskaldun hartzaileak, hau da, 4tik batek euskara ulertzen zuen. Gainera, lan egiteko adinean daudenei erreparatuz gero, 2016an 15 eta 59 urte bitartean zeudenen artean % 22,5 ziren euskaldunak (36.901) eta % 20 euskaldun hartzaileak (32.842).

Lan munduan eragiten hasteko, sentsibilizazio lana egitea ezinbesteko abiapuntua denez, kontratu honen xede diren lanen artean, eskualdeko enpresak euskararen erabilera normalizatzeko lanean has daitezen sentsibilizatu, informazio, aholkularitza eta oinarrizko zerbitzu batzuk eskaini eta praktika onak konpartitzeko aukera emango da.

Lanak egiteko orduan, honako hauek hartuko dira kontuan:

1. Proiektura enpresa berriak erakartzea.
    a. Efektu biderkatzailea edo trakzio lana egingo duten enpresak erakartzea.
    b. Azalera handiko merkatalgune edo saltoki kolektiboak ere erakartzea.
    c. Eusko Jaurlaritzarekin sinatutako akordioa tarteko, finantza entitate sinatzaileen eskualdeko bulegoak ere erakartzea.
    d. Ahalegin berezia egingo da automozio edo eraikuntza sektoreko enpresak erakartzeko.

2. LANABES proiektua sendotzea.
    a. Proiekua sendotzea. LANABESekin 2021ean eta 2022an bat egin dutenekin lanean jarraitzea, aurrerapausoak eta hartutako erabakiek atzera bueltarik izan ez dezaten.
    b. Enpresen arteko foroa indartzea, dinamizatzea eta sendotzea, besteak beste, praktika onak partekatzeko.
    c. Euskaraldian edo euskara sustatzeko bestelako ekimenetan aktiboki parte hartzea sustatzea enpresa sinatzaileetan, adibidez, Euskaraldiari dagokionez, ariguneak sortuz.
    d. Lanhitz deialdira enpresek jo dezaten sustatzea.

3. Lanbide heziketako praktikak euskaraz bultzatzea.
    a. Lanbide Heziketa proiektuetan sartzea, euskaraz ikasten duten ikasle horiei praktikak ere euskaraz egiteko aukera emanez. Enpresetan gaia mahai gainean jartzea, behintzat.

4. LANABES proiektuaren erreferentzialtasuna indartzea.
    a. LANABES komunitatearen erreferentzia eta erakarmena indartzea.

5. LANABES egitasmoaren sustatzaileen arteko koordinazioa bideratzea.
    a. Arabako Foru Aldundiko euskara zuzendaritza, Gasteizko Udala eta Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politika Sailburuordetza izango dira koordinazio kideak. Enpresa esleipendunak haiekin zenbatean behin egingo diren bilerak deitu eta dinamizatu beharko dira.
    b. Proiektuari jarraipena egin eta helburuen betetze-maila aztertzea.

2. AURREKARIAK

Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak gaztelania eta euskara dira. Legeek hizkuntza eskubideak aitortzen dizkiete kontsumitzaile eta erabiltzaileei. Herri-aginteei dagokie hizkuntza-eskubide horiek bermatu, errespetatu eta errespetarazteko neurriak hartzea.

Eusko Jaurlaritzaren Kontseiluak 2019ko abenduan “Euskara Eremu Sozioekonomikoan Sustatzeko Plana 2020-2023" onartu zuen. Planaren bisioa honako hau da: Eremu sozioekonomikoan euskararen erabilera ezartzeko hizkuntzen kudeaketa garatzea. Plana egiterakoan, eragin beharreko hainbat hutsune antzeman ziren, besteak beste, zerbitzu enpresetan euskararen erabilera areagotzea zerbitzu hizkuntza moduan eta eskualde industrialetan euskara lan hizkuntza moduan gehiago erabiltzea edota kontsumitzaileen hizkuntza eskubideei dagokien dekretuaren betetze maila areagotzea. Horregatik azken helburu modura zehaztu ziren puntu horiek planean: *AH 2.1 “Hiriguneen eskualdeetako zerbitzu enpresetan euskararen erabilera areagotzea zerbitzu hizkuntza moduan” eta AH 2.2 “Eskualde industrialetan euskara lan hizkuntza moduan gehiago erabiltzea”*.

Gainera, lehentasunezko eskualdeen artean jaso ziren Arabako eskualde industrializatuenak ere, Gasteiz eta Arabako Lautada.

Halaber, uztailaren 1eko 123/2008 Dekretuak, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Hizkuntza Eskubideei buruzkoa kontuan hartuz, herritarrei aitortutako hizkuntza eskubideak bermatu behar ditugu, gizarte aurreratu eta demokratikoa garelako.

Hein batean horiek bermatzera dator egitasmo hau, enpresa industrialez gain, Arabako zerbitzu enpresei ere eskainiko baitie aukera proiektuan parte hartu eta euskararen normalizazioan urratsak ematen joateko laguntza jaso dezaten.

LANABES egitasmoak urte batzuk baditu eta bertan, Eusko Jaurlaritzaz gain, Arabako Foru Aldundiak eta Gasteizko Udalak ere hartzen dute parte zuzenean, denak ere sustatzaileak izanik. Hasieratik harrera ona izan zuen ideiak eskualdean, bai erakunde publikoen artean, bai enpresen artean, eta hainbat izan dira orain arte egitasmoarekin bat egiteko erabakia hartu duten enpresak eta konpromisoa hartu dutenak. Horretaz gain, beste enpresa askok ere adierazi dute interesa. Horiengana guztiengana iristea da helburua eta horiek guztiak aktibatzea.

Kontratazio honen bidez, Eusko Jaurlaritzak bere eskumena den zerbitzua eskaini nahi die Arabako enpresa eta entitate pribatuei, baina giza-baliabide gehiago behar ditu horien beharrei behar bezalako erantzuna eman ahal izateko. Sentsibilizazioa, aholkularitza eta laguntza teknikoa eskaini nahi zaie euskararen normalizaziorako urratsak egiten hasteko, hizkuntzak kudeatzen hasteko eta hizkuntza-ohituretan eragiteko. Gainera, Araba osoan zabalduko den egitasmo honek bertako administrazio guztien babesa izango du eta era koordinatuan egingo zaio jarraipena.

Honako kontratu hau eginkizun hori betetzera dator.

3. EGIN BEHARREKO LANEN EDUKIA ETA EZAUGARRIAK

3.1.- **Eginkizunaren unibertsoa**

Arabako enpresek osatuko dute lanaren unibertsoa, baina lehentasuna izango dute 50 langiletik gorakoek.

Arabak, 2021ean EUSTATek emandako datuen arabera, 20.858 enpresa ditu eta haietatik 249 dira 50 langile baino gehiago dituztenak (114.415 langile) eta haien artean badira 500 langiletik gorako 11 enpresa (87.983 langile). Kontuan izanda lan mundura sartzen ari diren belaunaldi berrien ezagutza maila gero eta handiagoa dela eta Arabako biztanleen % 40tik gorak ulertzen duela euskaraz, aukera paregabea dago lan munduan ere eragiten hasteko, Araban ere euskara lan eta zerbitzu hizkuntza izan dadin, hau da, lan munduan euskararen kudeaketari heltzeko. Horretan sakontzea eta euskararen erabilera sustatzen ari direnei bultzada eta babesa ematea da LANABESen helburua.

Lehentasuna 50 langiletik gorako enpresek badute ere, txikiagoei ere eskaini ahalko zaie zerbitzu hau, jarraipen batzordearen onarpena badu proposamenak eta egoki eta interesgarritzat jotzen bada.

3.2.- **Helburu orokorrak.**

- Hizkuntza aholkularitza zerbitzua eskaini, arian-arian, Arabako herri guztietako enpresei, proiektua aurkeztu eta sustapen lana egin, proiektuarekin bat egitea lortzeko.
- Hitzarmen eredua sistematizatu, konpromisoak jaso eta jarraipena egin.
- Hizkuntza kudeaketari dagokionean, eta bereziki, euskararen normalizazioari lotutako praktika onak esploratu eta dinamizatu.
- LANABES kideen komunitatea trinkotu. Marka landu eta zabaldu.
- LANABES kideak eta beren jarduna ikusgarri egin.
- Arabako Lanbide Heziketarekin praktiketako ildoa landu: ikasleek praktikak euskaraz egiteko proiektua martxan jartzea aztertu.
- LANABES enpresen foroa sortu eta dinamizatu.
- .EUS zabaldu enpresen artean. Informazioa eman eta domeinuaren sustapena egin.
- Enpresa parte hartzaileen artean, handiak LanHitz dirulaguntza deialdian eta Bikain ziurtagiri sistema berrian sartzera bideratu.
- Euskaraldia eta Korrika bezalako ekimenetan parte hartzea sustatu.
- LANABES ekitaldia egin 2023an.

3.3.- **Eginkizun zehatz hauek bideratuko dira**:

1. LANABES egitasmoaren sustatzaileen arteko koordinazioa bideratzea.
2. Proiektura enpresa berriak erakartzea.
    a. Enpresen zerrenda eguneratu eta sei hilean behin jarraipen batzordeari horren berri eman.
    b. Akordio berriak sinatu: helburua litzateke urtean (2023an eta 2024an) gutxienez 4 enpresa handik sinatzea konpromisoa. Ahal den neurrian, horietako bat automozio edo eraikuntza sektorekoa.

3. LANABES proiektua sendotzea.
    a. Orain arte LANABES proiektuaren barruan egindako lana aztertu eta jarraipena eman.
    b. Orain arte konpromisoa hartutako 14 erakundeekin aurrerapausoak definitu eta horiek garatu. Atzerapausorik ez dagoela bermatzeko ahalegina egingo da.
    c. Egitasmoak irauten duen bitartean enpresei euskararen erabilera sustatzeko lagungarri izango den zerbitzua eskaintzea eta ekintzak bideratzen laguntzea: ekintza planak diseinatu, planen inplementaziorako laguntza eskaini, errotulazioa aldatu, lanbide heziketan praktikak euskaraz, dirulaguntzetarako informazioa erraztu, hizkuntza-aholkularitza eman, itzulpen edota zuzenketa mugatuak egin
    d. Hitzarmena sinatu duten enpresei zerbitzua eskaini. Aurrez aurre eta online eskaini ahalko da, erakundeekin adostuta.
    e. LANABES enpresen foroa sortu eta dinamizatu. Denen interesekoak diren gaiak (dirulaguntzak, ziurtagiriak, Euskaraldia…) aurkeztu, praktika onak konpartitu.
    f. Hizkuntza kudeaketari lotutako praktika onak esploratu eta dinamizatu.
    g. Ziurtagiriak eta bestelako aitortzak sustatu: Bikain ziurtagiri sistema berria eta Bai Euskarari.

4. Lanbide heziketako praktikak euskaraz bultzatzea.
    a. Lan praktikak euskaraz ildoa abiatzea Arabako Lanbide Heziketako ikastetxeekin.

5. LANABES proiektuaren erreferentzialtasuna indartzea.
    a. Komunikazio plan berria diseinatu eta abian jarri.
        i. LANABES zerbitzuaren gaineko informazioa LANABES web gunera igo eta eguneratuta izan.
        ii. LANABES web gunea baliatu eta zabaldu LANABES komunikazioetan.
    b. 2023. urtean LANABES ekitaldia edo jardunaldia antolatu eta eskualdeko lan munduaren ordezkari nagusiak gonbidatu.
    c. Praktika onak konpartitzeko foroa dinamizatu. Foroa bost aldiz bildu beharko da, gutxienez, kontratua indarrean dagoen bitartean.
    d. Aipatutako ekitaldia edo jardunaldia diseinatu eta jarraipen batzordearekin kontrastatu eta adostu edukiak eta parte hartzaileak.

6. Zeharkako lanak.
    a. Egitasmoa gauzatzeko beharrezko izango diren baliabideak proposatu.

Norbanakoei dagozkien datu guztiak sexuaren arabera bereizita eman beharko dira.

4. LANEN EMAITZAK AURKEZTEKO MODUA

Emaitzak aurkeztearekin batera, enpresa esleipendunak gutxienez honako produktu hauek entregatu beharko ditu, ele bietan eta norbanakoei dagozkien datu guztiak sexuaren arabera bereizita:

- Urte bakoitzaren amaieran (2023an eta 2024an), abendua amaitu aurretik, urte horretan zehar egindako lanak, komunikazioak eta izandako emaitzak jasoko dituen txostena aurkeztu beharko du enpresa esleipendunak. Txostenean (word formatuan eta datuak excel formatuan edo baliokideetan) egitasmoarekin bat egin duten enpresak zehaztuko dira eta bakoitzarekin landu eta lortutakoa. Bertan, besteak beste, udalerria, sektorea, langile kopurua, arigune kopurua eta erabilitako zerbitzuak jasoko dira.
- 2024ko azken hiruhilekoan, kontratuaren indarraldia amaitu aurretik, txosten metodologikoa, landa-lanean erabilitako metodologia, teknika eta esku-hartzeak, gertatutako gorabeherak, hobekuntza-proposamenak eta komunikazio ekintzak eta abar jasoko dituena.

Dokumentazio guztia formatu elektronikoan eta ele bietan aurkeztuko da. Ekoizten diren txosten guztietan Eusko Jaurlaritzaren logoak agertu behar du.

Txostenean datuak sexuaren arabera bilduko dira eta tauletan eta grafikoetan, guztirakoez gain, sexuaren arabera banatutakoak ere adieraziko dira, horrelakorik egonez gero.

5. LANEN JARRAIPENA

Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzako Hizkuntza Ikerketa eta Koordinaziorako Zuzendaritzari eta enpresa esleipendunari dagokie lanaren jarraipen egokia egiteko pertsonala izendatzea, jarraipen batzordea osatzeko. Jarraipena, lanaren hasieran eta Zuzendaritza honek eskatutakoaren arabera zehaztuko diren prozedurari eta egutegiari jarraituz egingo da, baina gutxienez lau hilean behingo maiztasunarekin. Lanaren segimendua egiteko bileren egutegia hasierako bileran adostuko dute alde biek, Eusko Jaurlaritzak eta enpresa esleipendunak.

Lau hilean behin egingo diren jarraipen bilera horietan, Eusko Jaurlaritzaz gain, Arabako Foru Aldundiaren eta Gasteizko Udalaren ordezkariek ere hartu ahal izango dute parte, proiektuaren berri zuzenean jasotzeko. Egokia iritziz gero, beste erakunde batzuetako ordezkariak ere izendatu ahalko dira jarraipen batzordeko/koordinazio batzordeko kide.

6. ENPRESA ESLEIPENDUNAREN BETEBEHARRAK

Enpresa esleipenduna Administrazioaren izenean arituko da, eta, beraz, sekretu profesionala gordeko du. Lortutako informazioa lana ongi burutzeko besterik ez du erabiliko, eta informazio oro Administrazioaren jabetzakoa izango da bakarrik. Ezingo da beste xederen baterako erabili, idatziz baimen esplizitua izan ezean.

Enpresa esleipenduna Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzako Hizkuntza Ikerketa eta Koordinaziorako Zuzendaritzarekin edo horrek izendatutako pertsonarekin batera arituko da lankidetzan, eta zuzendaritza horren baimena beharko du erabakiak hartzeko edo aldaketak egiteko garaian.

Horrezaz gain, kontratua burutzeko beste enpresa batzuk kontratatu behar baditu, enpresa esleipenduna izango da erantzule bakarra azpikontratatutako beste enpresa horien aurrean.

Egitasmoan aholkulari eta teknikari lanak egingo dituzten pertsonek euskaraz ahoz eta idatziz ondo moldatzeko moduko euskara-maila izan behar dute (C1 maila).

7. LANTOKIA

Kontratuaren arabera bete beharreko lan guztiak enpresa esleipendunaren egoitzan edo honek horretarako aurreikusitakoetan egingo dira. Azken horiek ez dira inoiz Eusko Jaurlaritzarenak izango.

Vitoria-Gasteizen,

MIREN EDURNE PEREZ DE SAN ROMAN RUIZ DE MUNAIN - 72716698J

Firmado digitalmente por MIREN EDURNE PEREZ DE SAN ROMAN RUIZ DE MUNAIN - 72716698J
Fecha: 2022.12.15 10:20:08 +01'00'

Edurne Pérez de San Román Ruiz de Munain
Hizkuntza-plangintzaren arduraduna